

Forfatter: Chievitz, Poul

Titel: Udrag fra Fra Gaden

Citation: Chievitz, Poul: "Fra Gaden", i Chievitz, Poul: *Fra Gaden*, udg. af Esther Kielberg ; Uffe Andreasen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 90.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-chievitz01-shoot-idm139771789915840/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Fra Gaden

Salen med Hænderne i Buxelommerne; nei, man forlangte en ganske anden Opmærksomhed. Man maatte udelukkende hellige sig til den Dame, man havde valgt, og offentligt, saa at alle Mennesker talte derom, og hun med Beqvemhed kunde tælle sine Tilbedere; man maatte bestandig være parat, til at sige noget Smukt, hvad der ofte kan have sin Vanskelighed naar man kommer et Sted dagligdags. Men derfor var der ogsaa i hiin Tid sørget ved nyttige Bøger, hvoraf man kunde lære hvorledes man skulde føre sig op. Nu leer man vel, naar man engang seer en saadan; men jeg husker meget godt, hvor stor Hjælp jeg fandt i »Kunsten at gjøre sig elsket af det smukke Kjøen,« en Bog, som jeg tør frit bande paa at ingen af Nutidens unge Forfattere er istand til at skrive Magen til. Af denne lærte jeg hvad jeg, siden jeg tog min Afsked fra Regimentet, saa temmelig havde glemt; men hvad jeg saae de andre unge Herrer kunde paa deres Fingre.

Iblandt disse vare især to, som paa Grund af deres Utrættelighed og øvrige fordeelagtige Manerer med Rette bleve ansete som Mønstre for Cavallerer. De vare begge ansatte i et kongeligt Contoir, den ene som Fuldmægtig, den anden som Copist. Fuldmægtig Lind var en munter, ung Mand, forekommende imod Alle og Enhver og bestandig paa Farten. Han kjendte næsten alle Mennesker, vidste Alt hvad der tildrog sig i Byen, kunde til Punkt og Prikke gjøre Rede for, hvem der Audientsdagene havde »Jour« hos Kongen, hvem der var falden i Unaade, hvem der paa Geburtsdagene kunde vente sig det hvide Baand og Kammerherrenøglen, med hvem vi til Foraaret skulde have Krig; kort sagt, alle de Spørgsmaal som i den Tid bevægede Gemytterne. Dertil forstod han paa den morsomste Maade at fortælle scandaløse Historier; og det var en Gave af uendelig Værdi paa en Tid, hvor man endnu ikke havde Blade, der havde stillet sig dette Maal til Opgave. Man noiedes med Politivennen, og var glad ved dens kraftige Hæmmen af Gadeuordener, tilfreds ved dens nidkjære Paaseen af Ringetøiets Rigtighed og stolt ved dens dristige Fore-spørgseler hos de forskjellige Laugs Oldermænd. Men for at komme tilbage til Fuldmægtigen, saa var han tillige Medlem af den nylig oprettede Studenterforening, og havde derfra et betydeligt Forraad af Vittigheder, som den Tids gode Hoveder gav tilbedste der; han kjendte flere af Theaterpersonalet, og var stærkt mistænkt for at være den ubekjendte Kritiker, der skrev i et æsthetisk Blad under Mærket Y-Z. Men hvad der især skaffede ham hans Overlegenhed var hans

selskabelige Talenter. Han var udtømmelig i at finde paa Pantelege, og Intet var istand til at sammenlignes med hans Smag for at arrange-re Tableauer og Ordsprogslege. Han var utrættelig naar det gjaldt om at opføre en Comedie, og spillede alle Slags Roller med en saadan Mesterlighed at alle Damerne vare enige i, at det var den største Synd at han ikke var gaaet til Theatret; dertil kunde han declamere – en Kunst, som var meget i Mode – og havde en stor Samling af de meest yndede Declamationsstykker, hvoraf han beredvillig gav Afskrivter. Han dandsede Tyrolervalsen og russisk Vals, længe førend Folk vidste at disse Valse existerede, og til at opføre en Cotillon kunde umuligt findes nogen Bedre, saa udtømmelige vare hans Ideer til nye Toure, og saa vittigt forstod han at variere med Anvendelsen af Nathuer, Lygter, Ringe, Kurve, Flasker og alle de mulige Requisite, der vare uomgængelig nødvendige til Cotillon. Man skulde blot have seet ham paa et Bal, hvorledes han gik fra den ene Dame til den anden og converserede behageligt, hvorledes han passede, at faae dandsed en Gang med hver, men derefter saa tidt som muligt med sit Hjertes Udvalgte; hvorledes han dandsede en Engelskdands, og ikke som senere blev Skik gik den; hvorledes han kunde sige en Compliment til hver Dame han kom forbi, saa lang Rækken end var, paa hvilken vidunderlig cavalleermæssig Maade han forstod at række Haanden, naar der skulde gjøres Kjæde eller naar han førte sin Dame til hendes Plads; den Ziirlighed, hvormed han da bukkede for hende og takkede hende for den Ære, hun havde beviist ham – ja alt dette maa man selv have seet, for at have et rigtigt klart Begreb derom; thi nu er der Ingen, der kan gjøre noget Lignende. – Og naar jeg endelig tilføier, at han kunde alle Viserne af Dr. Heibergs Vaudeviller udenad og sang dem med samme Bravour som han spillede Comedie, declamerede og dandsede, saa vil De vel kunne indsee, at der Intet manglede ham i alle de Fuldkommenheder, som man fordrede af den Tids dannede Cavallerer.

Copist Fischer derimod glimrede ikke saa meget ved sine selskabelige Talenter som hans Fuldmægtig; men han var smukkere, hans Klædedragt mere udsøgt, og han var Digter. Man vidste, at de forskjellige Digte, underskrevne Amadis, som Tid efter anden stod i Brevduen, vare af ham; og man vidste ogsaa tillige, at de alle gjaldt Emma Vikker, om de endogsaa bare andre Navne. De vare alle meget melancholske og nogle af de meest yndede, jeg kan f. Ex. huske